

Inleiding

Een vrij leven

De vrucht van de Geest
opnieuw bezien

Het moment waarop je kunt oogsten is het moment waarop je ziet wat je werk heeft opgeleverd. Vele uren van zware inspanning, voortdurend bevoorraden, het bewaken tegen mogelijke gevaren en zelfs de aarde onder je nagels, het wordt allemaal de moeite waard wanneer je moestuin, boomgaard of wijngaard zijn vruchten oplevert.

De levenscyclus van de planten in je tuin zorgt ervoor dat je het gewenste, smakelijke resultaat bereikt. De geestelijke groei die je als christen doormaakt daarentegen is doorgaans niet zo zeker, en al helemaal nooit zo voorspelbaar als dat van de groenten in je tuin of de vruchten van je boomgaard. Ondanks al het zware werk en de vele uren die je erin stopt als je probeert een zekere volwassenheid te bereiken, zie je vaak slechts minimale resultaten, of zelfs een complete mislukking.

Met het beeld van de vrucht van de Geest dat Paulus gebruikt, hebben we een heldere en sprekende omschrijving van wat het betekent om geestelijk volwassen te zijn. Je krijgt er gewoon zin in om die heerlijke vruchten te oogsten. Maar waarom lijkt het altijd alsof ze net buiten je bereik liggen? Hoe hard je ook je best doet, het lijkt alsof je nooit dat geduld krijgt dat je zou mogen verwachten, of de vrede waar je zo naar snakt.

Maar als het nu eens *juist onze inspanningen* zijn, die het probleem zijn? In dit boekje biedt Con Campbell een vernieuwde kijk op de vrucht van de Geest, waardoor we beter gaan begrijpen wie verantwoordelijk is voor de groei. Het is onze hoop dat deze gedachten je helpen je verlangen om meer op Jezus te lijken te vervullen.

Our Daily Bread Ministries

Inhoudsopgave

een

De vrucht van de Geest.....5

twee

**De vrucht van de Geest in de
boomgaard van de Bijbel.....21**

drie

In het spoor van de Geest blijven ... 25

EINDREDACTIE: J.R. Hudberg

COVER-AFBEELDING: © iStock.com/John Woodcock

COVER-ONTWERP: Stan Myers

ONTWERP BINNENWERK: Steve Gier

VERTALING: Martin Strengtholt

Afbeeldingen binnenwerk: (p.1) © iStock.com/John Woodcock; (p.5) Hans Slegers via Thinkstock.com; (p.21) Patrick Hajzler via Freemages.com; (p.25) Nevarpp via ThinksStock.com.

Bijbelteksten in deze uitgave tenzij anders vermeld ontleend aan De Nieuwe Bijbelvertaling, © Nederlands Bijbelgenootschap, 2004.

© 2015 Our Daily Bread Ministries, Grand Rapids, MI, USA

Alle rechten voorbehouden.

een

De vrucht van de Geest

E**en jaar of** wat geleden, toen mijn kinderen nog jonger waren, nam ik ze een keer mee naar een concert van de bekende Australische countryzanger Colin Buchanan, die ook veel voor kinderen optreedt. Terwijl we in de rij stonden te wachten om naar binnen te kunnen, hoorde ik een moeder tegen haar zoontje zeggen: 'Denk eraan, Johnny, geduld is een vrucht van de Geest.'

Ik weet nog wat mijn eerste gedachte was: dat klinkt apart. 'Geduld is een deugd,' dat hoorde ik wel geregeld, daar was ik

aan gewend. Maar 'geduld is een vrucht van de Geest'—dat leek me een uitspraak die daar niet op zijn plek was. En hoe meer ik erover nadacht, hoe meer moeite ik ermee kreeg. Niet met de uitspraak op zich, die klopte natuurlijk wel. Wel met mijn eigen reactie. Wat de vrouw zei prikkelde me, omdat het leek alsof ze een meer christelijke, gelovige manier van denken had dan ik.

Natuurlijk is deugdzaamheid prima. Maar het is niet het zelfde als de vrucht van de Geest. Iedereen kan een deugd bezitten of allerlei deugdzame eigenschappen hebben. Meestal heeft zo iemand dat zelf gecultiveerd. Een 'deugdzaam' persoon is iemand die zichzelf aangeleerd heeft om geduldig of moedig of vrijgevig te zijn. Een 'vrucht van de Geest' daarentegen suggereert iets heel anders. In ieder geval zal duidelijk zijn dat het een vrucht van de Geest en niet van onszelf is. Hoe vastberaden of gedisciplineerd je ook bent, daar komt op zich geen vrucht van de Geest uit voort. Omdat het om een vrucht van de Geest gaat, zal bovendien alleen iemand in wie de Geest van God woont die vertonen.

Toen ik daar met mijn kinderen stond, vroeg ik me opeens af waarom het nooit in mij opgekomen was om dat te zeggen als ik hen tot kalmte wilde manen: 'Geduld is een vrucht van de Geest.' Ik had hen vast wel eens gevraagd om geduldig te zijn of zichzelf te beheersen, maar ik had dat nog niet eerder als iets geestelijks gezien. Dus op die dag werd ik aan iets herinnerd: ik

*Natuurlijk is
deugdzaamheid
prima. Maar
het is niet het
zelfde als de
vrucht van de Geest.*

moest de opvoeding van mijn kinderen mede laten bepalen door wat de Bijbel zegt.

Ik ben nog steeds dankbaar voor dat momentje waarop ik daartoe aangemoedigd werd. Maar hoe meer ik erover nadacht, hoe meer ik me begon af te vragen of het wel goed is om de vrucht van de Geest op die manier 'toe te passen'. Het is uiteraard prima om een gelovig, christelijk gedrag en houding in je kinderen te stimuleren. En het is absoluut goed om hen erop te wijzen wat er in de Bijbel staat. Onze kinderen moeten leren dat de Schrift iets over je houding en gedrag te zeggen heeft. Dus waarom heb ik nou eigenlijk zo'n moeite met het idee om iemand aan te sporen door te zeggen dat 'geduld een vrucht van de Geest is'?

Het probleem komt al wat duidelijker te liggen wanneer je bedenkt dat Paulus zijn lijst van de vrucht van de Geest in Galaten 5:22-23 niet als een reeks aanwijzingen opgeschreven heeft. Dat had een totaal ander doel, hoewel het zeker niet zonder gevolgen voor je stijl van leven blijft.

Om in beeld te krijgen wat Paulus bedoelt, kan het helpen om aan een schietschijf te denken. Door klein te beginnen met Galaten 5 (de roos) en van daaruit naar steeds bredere ringen te gaan (hoe de vrucht van de Geest past in de boodschap en het doel van de hele brief aan de Galaten, en de betekenis van de vrucht van de Geest in het plan van God zoals dat zich in de Bijbel als geheel ontvouwt) krijg je er beter zicht op wat Paulus precies over de vrucht van de Geest zegt. Het is mijn hoop en mijn gebed dat de Geest ons in ons hart zal bemoedigen, als we de tijd nemen om ons te verbazen over de liefde van God in Christus en de kracht van de Geest in ons leven. We nemen Galaten 5 nader onder de loep.

De 'vrucht van de Geest' en de 'werken van het vlees'. Wanneer we over de vrucht van de Geest willen lezen, zoomen we vaak in op precies twee verzen. Op zich zijn dat prachtige verzen, maar als we ons daartoe beperken kan er een vervormd beeld ontstaan van wat ze betekenen. Het is van belang om deze verzen over de vrucht van de Geest in Galaten 5:22-23 in hun context te lezen. Dat is de 'roos' van de schietschijf.

Paulus zet de vrucht van de Geest af tegen 'dat wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt', oftewel de 'werken van het vlees' (HSV), waarover het in de verzen gaat die er direct aan voorafgaan (5:19-21).

Wanneer je het negatieve en het positieve zo naast elkaar zet, komt de betekenis extra duidelijk uit. Wit ziet er helder uit tegen een zwarte achtergrond.

Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, afgunst, bras- en slemppartijen, en nog meer van *dat soort dingen*. Ik herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God. Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die *daar* iets tegen heeft (cursief door de auteur).

Deze twee opsommingen van eigenschappen en bezigheden konden niet verder uit elkaar liggen. Ze zijn vrijwel compleet

tegenovergesteld. Maar het is een tamelijk gebruikelijke schrijftechniek, om negatieve en positieve zaken zo naast elkaar te beschrijven. Het is een techniek die Paulus, de schrijver van de brief, wel vaker gebruikt (ZIE BIJV. EF. 4:25-32). Wanneer je ze zo naast elkaar zet, komt de betekenis van de begrippen extra duidelijk uit. Wit ziet er het helderst uit tegen een zwarte achtergrond. De vrucht van de Geest staat volledig haaks op dat wat uit onze eigen wil voortkomt, de 'werken van het vlees'. Het is een verschil als van dag en nacht.

Wanneer Paulus het over **'het vlees'** heeft, doelt hij op de zelfzuchtige en egoïstische neigingen die ons ertoe brengen dat we gaan zondigen. Algemeen gezegd gaat het over alles wat lijnrecht tegenover Gods daden en karakter staat.

Als je deze opsommingen naast elkaar zet en mensen die deze eigenschappen vertonen vergelijkt, dan is het duidelijk dat de tweede veel beter is dan de eerste. Dat is hoe we willen zijn. Maar het verschil tussen de losstaande kenmerken is nog niet het belangrijkste verschil tussen de twee 'soorten mensen'. De kern van het contrast is te vinden in de verschillende bronnen waaruit de eigenschappen voortkomen.

De eerste is een opsomming van dingen die uit 'het vlees', uit de eigen wil van de mens opkomen. Het is een lijst met resultaten van de *kracht* van de mens zelf. De eigen wil van de mens is de drijvende kracht en bron van dergelijke eigenschappen. Als het 'vlees'

Het allerbelangrijkste om over de vrucht van de Geest te beseffen, is dat het om vrucht van de Geest gaat.

aan het werk is, is dit het resultaat. De menselijke wil is goed in wat hij doet; het is *bekend*, zegt Paulus; iedereen weet ervan. Wie een beetje bekend is met de werken van Picasso, kan zijn werk gemakkelijk herkennen. Het heeft zo iets eigens dat je nauwelijks kunt missen dat het van zijn hand is. Net zo zijn de dingen die uit de eigen wil van de mens voortkomt onmiskenbaar.

Zo is het ook met de werken van de Geest. Die vrucht komt uit de Geest voort. Een vrucht groeit altijd aan of uit iets anders (een boom of wijnstok), en alleen daaruit komt de kracht om te groeien. Als je een appel die net begint te groeien plukt, groeit hij niet meer verder. De boom is onmisbaar als leverancier van voedingsstoffen voor de appel. Net zo is de vrucht van de Geest geheel en al afhankelijk van de bron, de heilige Geest zelf. Zoals de dingen in vers 19-21 door de eigen wil teweeggebracht worden, groeit de vrucht uit en door de Geest.

Het allerbelangrijkste om van de vrucht van de Geest te beseffen, is dat het om vrucht van de *Geest* gaat. Deze bekende verzen hebben enorme gevolgen voor de manier waarop we leven, maar wie is het die de vruchten ervan voortbrengt? Alleen de Geest kan dat. Besef wel dat dit eigenschappen zijn die door de derde Persoon van de drie-eenheid voortgebracht worden! Hij is de handelende persoon, de bron en de kracht waardoor de vrucht groeit. En zijn kracht staat loodrecht op die van het 'vlees'; het zijn twee tegenovergestelde bronnen van onze daden en houding.

Besef wel dat dit eigenschappen zijn die door de derde Persoon van de drie-eenheid voortgebracht worden.

Een omschrijving, geen opdracht. Het volgende dat we moeten opmerken, is dat Paulus' opsomming van de vrucht van de Geest geen opdracht is, maar een omschrijving van iets dat er is. Als je aan het vorige punt denkt (het gaat om de vrucht van de *Geest*), dan is dat ook wel logisch. De Geest werkt, en dit is het resultaat. Dat is enorm belangrijk. De vrucht van de Geest is geen lijstje van dingen die je moet doen. Deze verzen hebben gevolgen voor de manier waarop je leeft (en daar komen we nog wel even op terug), maar Paulus geeft hier geen aanwijzingen voor hoe je moet leven. De vrucht groeit uit de Geest. Het is geen resultaat van ons harde werken of onze discipline. Het is ook geen lijstje van dingen om af te tikken als je zo ver gekomen bent. Het is zelfs geen lijstje voor op het prikbord om je te herinneren aan de dingen waaraan je moet werken. Het is geen opsomming van de opdrachten die we meekrijgen. Het is een lijst van bestaande dingen, een omschrijving van wat er is.

Als Galaten 5:22-23 een lijstje met opdrachten was, dan zou er zoiets staan als dit:

Jullie moeten elkaar liefhebben en vreugde vertonen, jullie moeten in vrede met God en elkaar leven, geduldig en vriendelijk zijn tegen iedereen. Ook dienen jullie goed voor elkaar te zijn en in vertrouwen te leven, zachtmoedig te zijn en jezelf te beheersen.

Laten we eerlijk zijn. Zo lezen we deze verzen misschien niet, maar is dat toch niet de manier waarop we ze opvatten en proberen toe te passen? Maar dat staat er niet. Er staat niet wat je moet doen, maar hoe het *is*. 'Maar de vrucht van de Geest is . . .' zegt Paulus. Zo is het gewoon. Waar de Geest aanwezig is, zijn dit de vruchten die groeien.

Laat het duidelijk zijn dat het niet per se zo is dat alle gelovigen al die kenmerken zullen vertonen. Hoewel de Geest van God in elke christen woont, betekent dat nog niet dat iedereen in wie de Geest woont altijd liefdevol, blij, geduldig enzovoort is. Ik bedoel maar te zeggen dat deze dingen *de vrucht van de Geest zijn*. Ze komen uit Hem voort, Hij brengt ze teweeg. Waar ze in het leven van een volgeling van Jezus te zien zijn, tonen ze aan dat de Geest in hem of haar woont. De heilige Geest kan ervoor kiezen om in mij de vrucht van de vrede te laten opkomen, in jou die van vreugde en geduld, in een ander die van zachtmoedigheid.

***Hij brengt zijn
vrucht voort
waar en hoe Hij
wil, tot nut voor de
gelovige, de kerk
en het koninkrijk
van God.***

Geen complete lijst. Een andere reden om Galaten 5:22-23 niet als 'to-do'-lijstje op te vatten, is het idee dat hier nergens uit blijkt dat dit een uitputtende lijst van de vrucht van de Geest is. Het zou dan ook een vergissing zijn om juist deze kenmerken ten koste van andere na te streven. ▀ Misschien dat dit een nieuwe gedachte voor je is. Laten we daarom even een moment nemen om deze gedachte verder te verkennen.

Kijk nog eens naar de negatieve lijst, de 'werken van het vlees' in 5:19-21. Dat komt toch zeker niet als een uitputtende lijst over, is het wel? Er wordt heel wat in genoemd, maar bijvoorbeeld 'moord' komt er niet in voor. Zou dat dan geen 'werk van het vlees' zijn? En zo zijn er nog wel meer te noemen. Veel meer. Als

je deze gedachte doortrekt, dan ben ik ervan overtuigd dat er nog vele andere positieve eigenschappen zijn die wel degelijk tot de 'vrucht van de Geest' gerekend zouden kunnen worden dan wat Paulus hier noemt. Denk aan vrijgevigheid, gastvrijheid, nederigheid, om er maar een paar te noemen.

🔖 *Op allerlei plekken in de Bijbel worden verschillende karaktereigenschappen weergegeven. In de Zaligsprekingen in Matteüs 5 worden bijvoorbeeld andere dingen genoemd dan in Galaten 5. Ook bezat Jezus zeker meer nobele eigenschappen dan de dingen die hier opgesomd zijn, zoals bijvoorbeeld 'genade'.*

Misschien kom je in de verleiding om je af te vragen: *als er nog zo veel meer zijn, waarom noemt Paulus die dan niet? Waarom zou hij vrijgevigheid, gastvrijheid en nederigheid er niet bij vermelden?* Maar ik denk dat het weinig zin heeft om zo te redeneren. Het is een doodlopend spoor. Als je daar te veel mee bezig bent, verlies je uit het oog waar het om draait. Dit soort lijsten zijn niet bedoeld om uitputtend en compleet te zijn, en je moet er ook niet te veel in willen lezen dat bepaalde dingen niet genoemd worden. Dergelijke lijsten van 'deugden en ondeugden' zijn veeleer bedoeld als korte schets van een aantal eigenschappen. Met brede streken wordt een algemeen beeld gegeven. Uit dergelijke opsommingen krijg je de essentie

Deze lijsten zijn niet bedoeld om uitputtend te zijn. Je moet er niet te veel in lezen dat bepaalde dingen niet genoemd worden.

van het werk van de eigen wil en de vrucht van de Geest te pakken, geen compleet overzicht.

Zullen alle gelovigen de vrucht in gelijke mate vertonen?

Vaak neemt men aan dat de lijst van de vrucht van de Geest aangeeft hoe *iedere christen* in gelijke mate hoort te zijn. Of anders gezegd: van een gelovige in wie de Geest woont zou je eigenlijk niet kunnen verwachten dat hij tekortschiet in bijvoorbeeld vriendelijkheid of zelfbeheersing. Als een en dezelfde Geest in alle gelovigen woont, dan zal Hij in ieder van hen toch zeker dezelfde vrucht doen groeien?

Maar het is de vraag of deze veronderstelling klopt. Deze verzen zijn een *beschrijving*. Er wordt in geschetst welke vrucht de Geest zoal in de gelovigen voortbrengt. Maar dat neemt niet weg dat sommige gelovigen meer vreugde kennen dan andere, dat sommigen zachtmoediger zijn of meer zelfbeheersing kennen dan anderen. Zo gezien kun je de vrucht van de Geest vergelijken met de *gaven* van de Geest. In 1 Korintiërs 12:4-11 stelt Paulus met zoveel woorden dat aan verschillende personen verschillende gaven geschonken worden. De Geest deelt zijn gaven aan een ieder uit, precies zoals Hij dat wil doen. Het is dezelfde Geest die in iedere gelovige woont, maar niet iedereen krijgt dezelfde gaven.

Je zou de vrucht van de Geest ook zo kunnen zien. Het is dezelfde Geest

*Het is
dezelfde Geest, en
toch zal Hij in
ons verschillende
vruchten op
verschillende manieren
voortbrengen.*

die in ieder van ons huist, en toch zal Hij verschillende soorten vrucht op verschillende manieren voortbrengen. Dat betekent dat iemand die gastvrij en gul is, maar misschien op de vreugde wat minder scoort, in dezelfde mate de vrucht van de Geest laat zien als iemand die veel vreugde kent maar minder gastvrij is. In een ideale wereld zouden we natuurlijk allemaal de vrucht van de Geest in gelijke mate (maximaal) vertonen, maar zo is het nu eenmaal niet.

Misschien moeten we bij de vrucht van de Geest (net als bij zijn gaven) wel meer denken aan vrucht die we *gezamenlijk* vertonen. Hoewel er niemand is die in zijn eentje alle gaven van de Geest heeft, geldt dat voor de kerk als geheel zeker wel. Misschien is het met de vrucht van de Geest wel net zo. Ik weet zeker dat de meeste, zo niet alle, plaatselijke kerken als geheel alle vrucht van de Geest wel vertonen. Zo kan Paulus het wel eens bedoelen. Hij schreef tenslotte aan de kerk in Galatië. Te vaak lezen we de Bijbel vooral als iets individualistisch, waardoor je in dit geval meent dat ieder individu alle vruchten van de Geest moet laten zien. Maar het kan zomaar zijn dat Paulus hier de gemeenschap op het oog heeft. Dan schetst hij hier het beeld van samenkomende gelovigen, die tezamen de eigenschappen die in Galaten 5:22-23 staan vertonen.

Wat is de vrucht van de Geest?

Hiervoor hebben we erover nagedacht wat de vrucht van de Geest *niet* is.

Laten we er nu eens naar kijken wat het *wel* is. De eenvoudigste omschrijving van de vrucht zoals die in Galaten 5:22-23 genoemd staat, is dat het om *eigenschappen* gaat. Let erop dat het geen vermogens of vaardigheden zijn (hoewel die er bij veel gaven van de Geest wel bij horen). Het zijn geen woorden die aangeven wat je *doet*, maar wat je *bent*. Iemand *is* zachtmoedig of vriendelijk. Tegelijk bepaalt wat je bent ook altijd wat je doet. Dat is één manier waarop de vrucht van de Geest overlap vertoont met hoe we ons gedragen.

Als iemand vriendelijk is, dan zal dat duidelijk blijken uit een vriendelijk gedrag en een vriendelijke manier van omgaan met anderen. Is iemand liefdevol, dan komt dat uit in liefdevolle daden. Als iemand zelfbeheersing kent, dan zal dat te merken zijn. Het gaat hier misschien om een subtiel onderscheid, maar het is wel belangrijk. Wie je bent bepaalt wat je doet. De Geest is er niet slechts op uit om een bepaald gedrag te veranderen, alsof Hij bepaalde vormen van gedrag verwijdt en andere toevoegt. Hij wil ons van binnenuit veranderen. Vernieuwde mensen doen andere, nieuwe dingen. Eerst verandert de Geest wie (hoe) we zijn, daarna wat we doen. God wil geen robots die altijd het juiste doen. Hij wil ons hart veranderen.

Je kijkt er gemakkelijk overheen, maar de meeste dingen die hier vrucht van de Geest genoemd worden hebben te maken met *relaties*. Liefde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, zachtmoedigheid . . . het zijn allemaal woorden die iets zeggen over hoe je met anderen omgaat. Wat stelt liefde voor, als het niet op andere mensen betrekking heeft? Je kunt zeggen dat je van jazz houdt, maar dat is niet het soort liefde dat Paulus hier bedoelt. Deze liefde is relationeel; ze bepaalt de relatie tussen twee (of meer) mensen.

'Vrede' is niet dat je in een vredige zen-toestand bent waarin niets je raakt. Het bijbelse begrip 'vrede' (*sjaloom*) is een toestand waarin de relatie tussen twee of meer partijen goed is.

Ook 'geduld' en 'vriendelijkheid' zijn duidelijk relationele begrippen. Geduld is primair relationeel in de zin dat het ermee te maken heeft dat je anderen op tolerante wijze verdraagt. Vriendelijkheid gaat over de zorg voor anderen en het oog hebben voor hun behoeften.

Hoewel 'goedheid' minder duidelijk met relaties te maken heeft, komt ware goedheid wel vooral in relaties naar buiten. Je kunt jezelf een 'goed mens' vinden, maar als je altijd gemeen of boos op anderen reageert, dan stelt die 'goedheid' niet zo veel voor.

'Geloof' is ten diepste ook een relationele term. Het gaat over trouw en toewijding aan een ander. In de Bijbel is dit nooit abstract, en slaat het in de eerste plaats op onze relatie met God. Als we in Hem geloven en op Hem vertrouwen, dan volgen we zijn geboden. Maar ook hier gaat het niet alleen om het gehoorzamen van de regels, maar om gehoorzaamheid als uiting van trouw en vertrouwen.

'Zachtmoedigheid' heeft alles met relaties te maken. Uit je omgang met andere mensen blijkt of je zachtmoedig bent. Je kunt jezelf 'zachtmoedig' vinden omdat je pacifist bent en nooit een vlieg kwaad doet, of altijd zorgvuldig met delicate dingen omgaat. Maar als je vervolgens mensen op een

***De vrucht van
de Geest heeft
belangrijke
gevolgen voor onze
onderlinge relaties.
Daar ligt een
kernpunt van ons
leven als gelovige.***

wrede manier bejegend, dan is die zachtmoedigheid geen vrucht van de Geest.

De enige twee eigenschappen waarvan niet direct duidelijk is dat ze met relaties te maken hebben, zijn 'vreugde' en 'zelfbeheersing'. Die lijken wat meer 'inwendig', in de zin dat ze niet noodzakelijkerwijs in de relatie met andere mensen tot uitdrukking komen. Je kunt vreugdevol zijn zonder dat er iemand in de buurt is. Ook als je helemaal alleen bent kun je jezelf beheersen. Maar zelfs deze twee eigenschappen kunnen op relaties toegepast worden. Je vreugde kun je met anderen delen. En zelfbeheersing heeft vaak te maken met respect voor andermans waardigheid en het ongemoed laten van hun welbevinden.

De vrucht van de Geest heeft belangrijke gevolgen voor onze onderlinge relaties. Daar ligt een kernpunt van ons leven als gelovige. We dienen allemaal goed met elkaar overweg te kunnen en daarbij liefdevol, geduldig en vriendelijk te zijn.

Wat moeten we hier nu zelf aan doen? Ik heb geprobeerd duidelijk te maken dat het in Galaten 5:22-23 niet om een lijstje gaat van dingen die je moet doen. Het zijn geen voorschriften, het is een beschrijving. Maar dat betekent nog niet dat het geen gevolgen heeft voor de manier waarop je leeft. Dat uiteraard wel. Eerst is het goed om te begrijpen welke plaats de vrucht van de Geest in het totaalplaatje van je leven als christen inneemt.

Direct na deze verzen schrijft Paulus: 'Wie Christus Jezus toebehoort, heeft zijn eigen natuur met alle hartstocht en begeerte aan het kruis geslagen' (GAL. 5:24). Dit grijpt terug op de 'slechte werken' van vers 19-21. Let erop dat Paulus *niet* zegt: 'Doe die dingen niet.' Hij steekt een stuk dieper in, en verwijst

***De Geest volgen
betekent dat we zo
leven dat het bij
Hem past***

naar een geestelijke werkelijkheid. Wie bij Jezus hoort, heeft zijn eigen natuur (zijn 'vlees') *'gekreusigd'*. Bedenk dat de opsomming in vers 19-21 als 'dingen die door onze eigen wil teweeggebracht' worden aangeduid wordt. Onze eigen wil, onze eigen natuur is de kracht waaruit dergelijke praktijken voortkomen.

Maar nu (IN VERS 24) blijkt dat die eigen natuur gekreusigd is. Zij is met Jezus ter dood veroordeeld. We zijn

van Christus, en daarom zijn we één met Hem in zijn dood. In geestelijk opzicht zijn we ter dood gebracht. We zijn nu niet meer onderworpen aan de kracht van onze 'eigen' natuur. Dit zegt zo veel meer dan alleen de opdracht om bepaalde dingen niet te doen. Er is iets radicaal veranderd. We horen niet langer bij het rijk van het 'vlees', waarin we slaaf waren van zijn 'hartstocht en begeerte'. We horen nu bij het rijk van de Geest.

In het volgende vers zegt Paulus: 'Wanneer de Geest ons leven leidt, laten we dan ook de richting volgen die de Geest ons wijst' (VERS 25). Door de Geest leven we, en met de Geest leven we. De oude natuur is niet langer de voornaamste kracht in ons leven, maar de Geest. We staan onder zijn gezag en zijn controle. En als de Geest ons leven leidt, dan dienen we de Geest ook te *volgen*. Hem volgen, dat betekent dat we zo leven dat het bij Hem past. We leren hoe de Geest wil dat we zijn, en daar streven we ook naar. We stellen onze wil op één lijn met die van de heilige Geest. We zitten op hetzelfde spoor als Hij. Uiteindelijk betekent dit dat we ernaar verlangen om door

de vrucht van de Geest gekenmerkt te worden. Dan willen we liefdevol, vreugdevol, vredig, geduldig, vriendelijk, vertrouwend, goed, zachtmoedig en vol zelfbeheersing zijn.

Maar in welk opzicht is dit nu anders, dan wanneer je de vrucht van de Geest als een lijstje ziet van dingen die je *moet doen*? Ik zei al dat het een beschrijvende opsomming is, geen reeks opdrachten, en zo is het inderdaad. Maar de opdracht volgt in vers 25: we moeten de Geest volgen, in zijn spoor leven. Dat is iets anders dan de vrucht als 'to-do'-lijstje zien, want het gaat er allereerst om dat onze *wil* met die van de Geest overeenstemt. We dienen met de derde Persoon van de drie-eenheid samen te werken. Als we dat doen, dan brengt Hij zijn vrucht in ons voort. Als we dat niet doen, dan blijven we als gelovige onvolwassen, dan lijken we meer 'vleselijk' dan geestelijk te zijn.

Dit betekent dat de Geest ons niet zomaar in één klap tot volwassen, vrome gelovigen maakt. Dat is het einddoel, en misschien zou Hij dat wel kunnen. Maar doorgaans werkt God meer als een langzaam bakkende oven dan als een magnetron. Als de Geest met ons aan het werk is om ons te 'bakken', is het aan ons om in de oven te blijven, zogezegd. We kunnen onszelf niet bakken, maar wel God zijn werk in dat opzicht laten doen.

Om goed te snappen wat het betekent om 'in het spoor van de Geest' te gaan en hem te volgen, is het goed om wat dieper in te gaan op de boodschap van de brief aan de Galaten als geheel. Die komt hierna aan de orde.

twee

De vrucht van de Geest in de boomgaard van de Bijbel

De Geest in Galaten

Paulus schreef de brief aan de Galaten omdat de gelovigen daar in een ander evangelie waren gaan geloven. Ze meenden dat heidense christenen (iedereen die geen Jood was) de Joodse gebruiken moesten volgen om echt christen te zijn. Paulus schreef zijn brief om hen eraan te herinneren dat ze alleen door het geloof in Jezus gered waren en niet door zich aan de wet te houden.

In hoofdstuk 3 brengt Paulus de Geest ter sprake wanneer hij de vraag stelt of de Galaten Hem ontvangen hadden doordat ze de wet van Mozes gehoorzaamden of om wat ze over Jezus gehoord hadden.

Hij herinnert hen eraan dat ze door Jezus verlost zijn opdat ze de Geest zouden ontvangen en zo gezegend zouden worden. God had hen aangenomen en de Geest in hun hart gegeven als teken van hun adoptie. Als zonen en dochters waren ze vrij en geen slaaf. En omdat ze vrij waren moesten ze niet op hun schreden terugkeren en zichzelf weer tot slaaf maken.

Maar, waarschuwt Paulus hen, deze nieuwe vrijheid die ze kennen dankzij hun aanneming door God en de komst van de Geest, mag niet gebruikt worden om zich over te geven aan zelfzuchtige verlangens. Integendeel, de nieuw ontdekte vrijheid moeten ze gebruiken om elkaar in liefde te dienen. Leven in het spoor van de Geest zou de Galaten helpen om niet toe te geven aan de verlangens van hun oude mens. Zowel de werken van het vlees als de vrucht van de Geest zijn duidelijk zichtbaar. Je kunt gemakkelijk vaststellen of bepaalde daden zelfzuchtig zijn of door de Geest ingegeven. Omdat ze niet langer onder de knoet van hun oude wil leven, dienen ze nu volgens de weg van de Geest te leven.

Uit dit beknopte overzicht van de inhoud van Galaten blijkt welke plek de Geest heeft in Paulus' uitleg van het leven van een christen, en daar volgt ook uit wat we van de vrucht van de Geest moeten denken. De Geest is een teken van de adoptie in Gods gezin, een teken van de vrijheid. Leven naar de Geest, dat is het antwoord op het probleem dat Paulus hier behandelt. Moeten gelovigen uit de heidenen naar de Joodse gebruiken leven? Nee! Iedere volgeling van Jezus moet naar de Geest leven. ▀

Galaten in de Bijbel

Wat in de brief aan de Galaten over God en het leven van hen die Jezus volgen gezegd wordt, sluit aan bij enkele van de grootste thema's die in de Bijbel voorkomen. De beloften aan Abraham

(ZIE GEN. 12:1-3) zijn in Christus vervuld, want nu worden mensen van alle volken door het geloof in Hem gezegend. Aan de gerechtigheid die de wet van Mozes eist is door Jezus' kruisiging voldaan. In Galaten word het leven onder wet tegenover het nieuwe leven onder de Geest gezet. Dat nieuwe leven is het resultaat van een belofte die lang geleden gegeven is. De oudtestamentische profeet Ezechiël was de eerste die de belofte doorgaf dat de Geest van God in zijn volk zou komen wonen.

De belofte in Ezechiël 36:27 is bijzonder interessant als we proberen te begrijpen wat Paulus in Galaten 5 over de vrucht van de Geest schrijft. Er staat: 'Ik zal jullie mijn geest geven en zorgen dat jullie volgens mijn wetten leven en mijn regels in acht nemen.' We zagen al dat in Galaten de aanwezigheid van de Geest een teken van nieuw leven is. Dankzij Jezus' dood aan het kruis, waarmee Hij de straf op de zonde droeg en onze verlossing door geloof in Hem kocht, gaat de eerste helft van Ezechiël 36:27 in vervulling wanneer de Geest van God het hart van de christenen vervult. Maar het is de tweede helft van het vers dat het meest direct verband houdt met het thema van de 'vrucht van de Geest'. Daar staat dat de Heer zijn Geest in 'jullie' zal geven en ervoor zal zorgen dat 'jullie *volgens mijn wetten leven* en mijn regels in acht nemen'. Met andere woorden: de Geest van God zal Gods volk in staat stellen om naar zijn wil te leven.

De tweede helft van Ezechiël 36:27 vindt zijn vervulling in de vrucht van de Geest. De Geest brengt liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en

🔖 *In dit deel van de brief aan de Galaten gaat het er Paulus niet om de Joodse gebruiken af te kraken. Hij zegt ook niet dat de Joodse christenen die achter zich moeten laten. Hij zegt alleen maar dat het volgen van die gebruiken geen voorwaarde is om als volgeling van Jezus te kunnen leven, en dat iedere christen volgens de Geest moet leven, wat zijn afkomst ook is.*

***Als je
ondergeschikte
identiteit wegvalt,
is dit wat er over
blijft: je bent
een kind van de
Vader. Je rol en
status kunnen
veranderen, maar
die identiteit
blijft voor eeuwig
behouden.***

zelfbeheersing voort in het leven van de gelovigen. Let er ook op wat Paulus aan het eind van Galaten 5:23 hieraan toevoegt: 'Er is geen wet die daar iets tegen heeft.' Waar het hier om gaat is dat je leeft in overeenstemming met Gods wet, wanneer de Geest zijn vrucht in je leven voortbrengt. Een christen is niet gebonden om zich aan de wet van Mozes te houden, maar hun leven zal daarom nog wel voldoen aan de ethische normen die de wet stelt. Maar dat gebeurt niet door je 'aan de wet te houden' of 'goed te leven', maar doordat je in het spoor van de Geest leeft.

De vrucht van de Geest hoort bij het grote plan van God om zijn volk in staat te stellen om te leven op een manier die Hem welgevallig is—dat is een leven door de kracht van de Geest. Als leden van Gods gezin—als

aangenomen zonen en dochters—ormt God ons zodat we op Hem gaan lijken en eigenschappen vertonen die uit zijn eigen karakter voortvloeien. De vrucht van de Geest is niets minder dan de climax van vele eeuwen van belofte en verwachting die vervuld worden als gevolg van het leven, sterven en de opstanding van Jezus. Het is een groot voorrecht om mensen te zijn in wie de Geest woont!

drie

In het spoor van de Geest blijven

We hebben gezien wat de vrucht van de Geest is (en wat het niet is) en waarom het belangrijk is. Nu willen we erover nadenken hoe de vrucht van de Geest het leven van een christen vormt.

Het is fantastisch om te bedenken wat God allemaal in Christus voor ons gedaan heeft en door de heilige Geest blijft doen. Afgezet tegen alles wat Hij gedaan heeft, is onze verantwoordelijkheid eenvoudig: blijf in het spoor van de Geest en bied weerstand aan het vlees. Aan ons is het om met Hem samen te werken bij wat Hij in ons doet, terwijl we uitkijken naar het moment waarop de kracht van de oude mens tenietgedaan zal zijn.

Een van de belangrijkste dingen die de Geest doet, is ons op Jezus wijzen. Daarom is een van de manieren om in het spoor van de Geest te blijven, onze blik op Jezus gericht te houden. Zorg ervoor dat je gedachten en meditaties elke dag opnieuw en steeds weer naar Hem terugkeren. Zorg ervoor dat Hij het centrum van je denken, je verbeelding en je verlangens is. Als je ervoor kiest om Jezus te volgen, van Hem afhankelijk te zijn en je aan zijn wil te onderwerpen, dan volg je in het spoor van de Geest. ■

**Een van de
belangrijkste dingen
die de Geest doet, is
ons op Jezus wijzen.**

♪ *Je kunt ook op je laten inwerken wie Jezus is. Hij is God de Zoon. Hij is onze nederige en liefhebbende Heiland, die zijn plaats aan de zijde van de Vader opgaf om mens te worden, om veracht en afgewezen te worden en om in onze plaats te sterven. Als we erover nadenken wie Jezus is, dan leren we hoe we zelf betere mensen kunnen zijn, maar ook groeit het verlangen in ons om ons zijn gedachten, woorden en daden eigen te maken. Jezus is genadig en vriendelijk. Hij behandelt mensen met respect en mededogen. Hij is het ultieme voorbeeld van iemand in wie de vrucht van de Geest te zien is.*

Als we over Jezus nadenken, dan hebben we de mogelijkheid om onze totale afhankelijkheid van Hem te uiten, niet in de laatste plaats voor onze redding. Hij is de bron van eeuwig leven, sterker: van alle leven dat er is, is Hij de heerser en degene die het in stand houdt. Als we biddend onze afhankelijkheid van Hem belijden, wordt Hij geëerd en krijgen we de juiste houding in ons hart. Al dergelijke gedachten over Jezus en uitingen van

onze afhankelijkheid van Hem worden tot stand gebracht door de Geest die in ons werkt.

Aan de andere kant weten we allemaal dat het leven van een christen ook een strijd is. De Geest werkt inderdaad met zijn kracht in ons, maar tegelijk roept de Schrift ons op om de neiging om naar 'het vlees' te leven te weerstaan. Hieruit blijkt dat het nog steeds mogelijk is dat we ons aan de macht van het oude leven uitleveren. Passiviteit is geen optie. Het is het een of het ander. En zo kent het leven van een christen de voortdurende spanning tussen het leven naar de Geest en het toegeven aan onze zelfzuchtige verlangens. 📖

📖 *Aan het eind van Galaten 5 is dit duidelijk te zien. Nadat Paulus zijn lezers opgeroepen heeft om in het spoor van de Geest te blijven (VERS 25), sluit hij af met een waarschuwing: 'Laten we elkaar niet uit eigenwaan de voet dwarszetten en elkaar geen kwaad hart toedragen' (VERS 26).*

Het is goed om God elke dag te bidden om de kracht die nodig is om steeds weer deze strijd aan te gaan. Er zijn maar twee manieren waarop die strijd niet langer als een strijd aanvoelt. De eerste is als je sterft en naar de Heer toegaat. De tweede is als je het opgeeft en aan 'het vlees' toegeeft. Dat laatste mag niet gebeuren! Daarom moet je steeds alert zijn op gevoelens van hopeloosheid die je moedeloos maken, zodat je de strijd opgeeft.

Hoewel het soms wel zo zal voelen, is onze strijd tegen het oude ik niet hopeloos. Daar zijn twee belangrijke

***Hoewel het soms
wel zo zal voelen,
is onze strijd tegen
het oude ik niet
hopeloos.***

redenen voor: je staat niet meer onder het gezag van de zonde, en de Geest is een voorschot dat je toekomstige erfenis veilig stelt. Op beide willen we iets dieper ingaan.

We staan niet meer onder het gezag van zonde. Het meest uitgebreid werkt Paulus dit punt uit in Romeinen 6. Als we met Christus gestorven zijn, dan zijn we vrij van de zonde (VERS 7). Als Paulus het in Romeinen 6 over 'zonde' heeft, dan bedoelt hij die als *macht* of heerser. Wat hij wil zeggen is dat een gelovige die met Jezus gestorven is onder de macht van de zonde vandaan is, en nu onder het gezag van Christus leeft. Toch doet hij een beroep op de Romeinen om zich niet opnieuw onder de heerschappij van de zonde te begeven (VERS 12-13). De zonde is onze meester niet meer (VERS 14), maar de drang om toch aan de zonde te 'gehoorzamen' is er nog wel degelijk. Waar Paulus ons van wil doordringen, is dat we daar niet aan hoeven toe te geven.

Van de beroemde Britse prediker D. Martyn Lloyd-Jones is een prachtig beeld van deze strijd bekend. In 1865 bereikten Abraham Lincoln en anderen die voor afschaffing van de slavernij in de VS streden eindelijk hun doel. Van alle slaven werd verklaard dat ze vrij waren. In het voorbeeld van Lloyd-Jones ben je iemand die als slaaf in het zuidelijke Alabama opgegroeid is. Op het ene moment ben je slaaf. Het volgende moment ben je vrij—wettelijk gezien voor altijd vrij. Maar hoewel je nu officieel vrij bent, kan het nog wel even duren voordat je van binnen helemaal beseft dat je werkelijk vrij bent. Stel dat je op een dag je vroegere eigenaar op straat tegenkomt, en hij roept naar je 'Kom hier, slaaf!'. Voel je je op dat moment nog een slaaf? Waarschijnlijk wel. Je hele leven lang heb je jezelf als het bezit van die man gezien. Automatisch heb je de neiging

om aan zijn stem te gehoorzamen. Je hele lichaam en geest zijn erop ingesteld om te doen wat hij zegt.

Maar in werkelijkheid ben je vrij. Je bent geen slaaf meer. Je vroegere meester heeft geen enkel gezag meer over je. Hij kan je niet langer bevelen geven, en je hebt geen enkele verplichting meer om hem te gehoorzamen.

🔔 *Soms eist de zonde je aandacht en je gehoorzaamheid op. Maar soms ook fluistert de zonde in je oor en probeert hij je te verleiden. 'Iedereen komt in verleiding door zijn eigen begeerte, die hem lokt en meeslept. Is de begeerte bevrucht, dan baart ze zonde; en is de zonde volgroeid, dan brengt ze de dood voort.'*

(JAK. 1:14-15)

Onze worsteling met de zonde werkt net zo. De zonde was onze meester; ons lichaam was erop ingesteld om te gehoorzamen aan wat hij ons opdroeg. De zonde trok aan alle touwtjes. Zo zag ons hele leven eruit tot we door Jezus bevrijd werden. Nu we vrij zijn, kan het even duren voordat dit besef echt doordringt. Af en toe roept de zonde ons nog toe: 'Kom hier, slaaf!' 📌 en is het onze primaire reactie om naar zijn pijpen te dansen. Maar in Christus zijn we niet langer slaaf van de zonde. We hoeven er niet langer naar te luisteren. Toch zullen we voelen hoe hij aan ons blijft trekken en zelfs worstelen met de neiging om er gehoor aan te geven. We zijn vrij en de zonde

***Volg de Geest en
leg de onwettige
lokroep van de
overwonnen
machten van de
zonde en het vlees
naast je neer.***

heeft er geen recht meer op dat wij hem gehoorzamen, maar toch kunnen we ervoor kiezen om dat wel te doen.

En dus moet je het doen met een blijvende spanning tussen de Geest en je vroegere meesters, de zonde en je oude mens. Je moet voor de Geest blijven kiezen. Je bent nu van Jezus, en de Geest is sterk. Blijf in zijn spoor gaan en leg de onwettige lokroep van de overwonnen machten van de zonde en het vlees naast je neer.

De tweede belangrijke reden dat onze strijd tegen de oude mens niet hopeloos is, is het feit dat er eens een einde aan zal komen. Zoals Paulus in Efeziërs 1:13-14 zegt is de Geest een stempel die aangeeft dat we echt van Christus zijn. Hij is ook een voorschot op onze uiteindelijke erfenis, een verzekering van de definitieve verlossing die eens komt. De Geest is dus een soort bewijs dat onze toekomst zeker is. Mensen in wie de Geest woont zijn een teken van de nieuwe tijd die al begonnen is en straks volledig zal doorbreken. Dan staan we op en krijgen we een nieuw lichaam dat voorgoed vrij zal zijn van de zonde.

In Romeinen 8:14-17 zegt Paulus ook iets dergelijks. Wie door de Geest van God geleid wordt is een kind van God, want Hij is de Geest van onze aanneming. Hij stelt ons in staat om 'Abba, Vader' te roepen en betuigt ons dat we Gods kinderen zijn. In vers

Het christelijke geloof is geen pakket met regels, en de Bijbel is geen handboek voor een goed leven. Het christelijke geloof is een relatie met God de Vader, door zijn Zoon Jezus Christus, mogelijk gemaakt door de Heilige Geest.

17 zegt hij dan: 'En nu we zijn kinderen zijn, zijn we ook zijn erfgenamen, erfgenamen van God. Samen met Christus zijn wij erfgenamen . . .' Als we samen met Hem lijden, zullen we ook samen met Hem verheerlijkt worden. Zo zien we dat de aanwezigheid van de Geest in ons leven vooruitwijst naar een geweldige toekomst—een toekomst zonder zonde, lijden of schaamte, als verheerlijkte kinderen van God.

De spanning tussen het 'vlees' en de Geest zal tot die dag blijven bestaan. Maar als we blijven leven zoals het bij de Geest past, ernaar streven om met Hem in de pas te blijven en de roep van onze oude mens weerstaan, dan blijft de Geest zijn vrucht in ons voortbrengen.

Oogsttijd

De vrucht van de Geest is liefde, vreugde, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, zelfbeheersing en nog allerlei andere eigenschappen waarin we op Jezus lijken. De Geest woont in ons dankzij het nieuwe leven in Christus. We zijn bevrijd uit de slavernij aan de oude mens, de zonde en de wet. De Geest is het teken van de nieuwe tijd en het stempel waarmee ons lidmaatschap van Gods gezin bezegeld wordt. De Geest werkt in ons om vrucht voort te brengen die past bij de identiteit van dat gezin. Aan ons is het om de blik op Jezus gericht te houden, volledig van Hem afhankelijk te blijven en te proberen Hem met heel ons leven groot te maken.

De vrucht van de Geest is geen lijstje met dingen die we moeten doen. Het is de Geest die in ons de vrucht doet groeien. Het christelijke geloof is geen pakket met regels, en de Bijbel is geen handboek voor een goed leven. Het christelijke geloof is een relatie met God de Vader, door zijn Zoon Jezus Christus, mogelijk gemaakt door de Heilige Geest.

